

Päiväys
13.12.2024

Diaarinumero
570/03.04.04.04.19/2023
582/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

13.12.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 20.12.2024.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 13.12.2024 nro 1724/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, toiminnan olennainen muuttaminen Loviisan ampumaseuran ulkona sijaitsevalla ampumaradalla, Loviisa

Luvan hakija

Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y.

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **13.12.2024 - 20.1.2025**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 20.1.2025

Datum

13.12.2024

Diarienummer

570/03.04.04.04.19/2023

582/03.04.04.04.19/2023

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett besvärssärende enligt miljöskyddslagen

Dagen då kungörelsen har publicerats på Vasa förvaltningsdomstols webbplats

13.12.2024

Dagen för delfående av beslutet

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfäendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten.

Dagen för delfående av beslutet 20.12.2024.

Ärende

Vasa förvaltningsdomstols beslut 13.12.2024 nr 1724/2024 om besvär i ett miljötillståndsärende, som har gällt väsentlig ändring av verksamheten på Lovisa skytteförenings utomhusskyttebana, Lovisa

Den som ansöker om tillstånd

Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y.

Hur kungörelsen och beslutet hålls offentligt tillgängliga

Denna kungörelse och beslutshandlingen hålls offentligt tillgängliga under tiden **13.12.2024 - 20.1.2025** på Vasa förvaltningsdomstols webbplats på adressen

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/sv/index/forvaltningsdomstolenskungorelser/kungorelsersomgallerbeslut.html#>

Anvisningar för överklagande och besvärstiden

Anvisningar för hur man överklagar finns i den del av beslutet som gäller överklagande samt i den besvärсанvisning som finns som bilaga till beslutet. Besvärstidens sista dag är 20.1.2025

13.12.2024

Dnrot 570/03.04.04.04.19/2023
582/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

Luvan hakija

Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y.

Päätös, josta valitetaan

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 19.4.2023 (11.4.2023 § 23)

Asian aikaisemmat vaiheet

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on päätöksellään 4.2.2016 § 7 myöntänyt ympäristönsuojelulain mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y:n ampumaradalle.

Valituksenalainen päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y:lle ympäristöluvan ampumaradalle kiinteistöllä 434-405-1-33 sekä toiminnan aloittamislupa haulikkoradalle. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti ja lupamääräyksin 1–20 täydennettynä.

Lainvoiman saatuaan rakennus- ja ympäristölautakunnan ympäristölupapäätös korvaa Loviisan Ampumaseura - Loviisa Skytteförening r.y:n aikaisemman ympäristölupapäätöksen (Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 4.2.2016 § 7).

Lupamääräykset 1–3 ja 7–9 kuuluvat seuraavasti:

Ampumaradan toiminta

1. Kiinteistöllä 434-405-1-33 saa ampua seuraavilla radoilla
 - haulikkorata (trap)
 - hirvirata (75, 100 ja 150 m + SRVA)
 - pienoiskiväärirata (50 m)
 - pistoolirata (25 m ja lähiammuntapaikka)

Hirviradan 150 m ampumapaikka voidaan ottaa käyttöön vasta hakemuksessa esitettyjen meluntorjuntarakenteiden (sivuvalli ja taustavalli) valmistuttua.

2. Ratakohtainen kokonaislaukausmäärä saa olla korkeintaan seuraava:
 - haulikkorata: 25 000 laukausta / vuosi
 - hirvirata: 70 000 laukausta / vuosi
 - pienoiskiväärirata: 35 000 laukausta / vuosi
 - pistoolirata, mukaan lukien lähiammuntapaikka: 70 000 laukausta / vuosi

Ennen hakemuksessa esitetyn sivuvallin valmiiksi rakentamista hirviradan kokonaislaukausmäärä saa olla korkeintaan 20 000 laukausta / vuosi.

3. Ampuminen on kaikilla radoilla sallittu seuraavasti:

Vuoden ympäri:

maanantai–torstai klo 9.00–20.00

perjantai klo 9.00–18.00

Viikonloppuisin ampuminen on sallittu kolmena peräkkäisenä juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna lauantaisin klo 12–18 ja sunnuntaisin klo 15–18. Muina aikoina ampuminen viikonloppuisin on sallittu lauantai–sunnuntai klo 10.00–18.00.

Mikäli edellä mainituista toiminta-ajoista halutaan 1.8.–19.6. välisenä aikana perustelluista syistä poiketa (esimerkiksi kilpailujen järjestämisen takia), on siitä ilmoitettava kirjallisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen suunniteltua toimintaa ja tämän lisäksi esimerkiksi lehtikuulutuksella viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtumaa.

Ampuminen, mukaan lukien kilpailujen järjestäminen, ei ole sallittu arki- ja juhlapyhinä ja aattoina (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, pääsiäislauantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, helatorstai, vapunpäivä, äitienpäivä, helluntaipäivä, kaatuneiden muistopäivä, juhannusaatto, juhannuspäivä, pyhäinpäivä, isänpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä).

Meluntorjunta

7. Ampuma-alueen ampumaratojen ammunnoista aiheutuva melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla L_{AImax} asumiseen

käytettävillä alueilla 65 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB ohjearvoa.

8. Meluntorjuntatoimenpiteet tulee tehdä hakemuksessa esitetyn ja neuvottelussa 31.3.2023 esitetyn mukaisesti.

a) Hirviradalle on rakennettava C-tyypin ampumakatokset 75 m radalle 1.6.2023 mennessä ja 100 m ampumapaikalle 1.6.2024 mennessä. C-tyypin ampumakatos on rakennettava uudelle 150 m ampumapaikalle ennen ampumapaikan käyttöönottoa.

Hirviradan taustavallin ja sivuvallin on oltava valmiit viimeistään 1.7.2025. Valmistuessaan vallien harjakorkeuden on oltava vähintään tasolla + 31 metriä mpy.

b) Meluntorjuntavallien rakentamiseen ei saa käyttää maita, jotka sisältävät jätteitä (esim. rakennusjätettä, puuta, tiiltä, betonia, biojätettä tms.). Mikäli alueelle tuodaan jätettä sisältävää maa-ainesta tai jätettä, se on viipymättä toimitettava asianmukaiseen paikkaan tai palautettava sen haltijalle. Jätteen seulonta maa-aineksen seasta on alueella kielletty.

c) Meluntorjuntavalleihin ei saa tuoda muualta maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot. Kynnysarvot ylittäviä massoja voidaan kuitenkin tuoda, jos ampumarata-alueen luontaiset taustapitoisuudet ovat kyseisen haitta-aineen osalta kynnysarvoja suurempia eivätkä tuotavan aineksen pitoisuudet ylitä tätä taustapitoisuutta.

Jos maa-aineksia tuodaan jo rakennetulta alueelta tai muutoin on syytä olettaa, että maa-ainekset voisivat olla pilaantuneita, tulee maa-ainesten ympäristökelpoisuus selvittää luotettavasti. Ympäristökelpoisuuden selvittämiseksi tulee maa-aineksesta tutkia niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita alueen maaperään alueella aiemmin harjoitetun toiminnan seurauksena on voinut joutua. Suunnitelma haitta-ainepitoisuuksien tutkimisesta (mm. tutkittavat haitta-aineet ja näytteenotto tiheys) tulee esittää Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen tutkimusten aloittamista.

d) Meluntorjuntarakenteiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9. Meluntorjuntarakenteiden valmistuttua on tehtävä melumittaukset parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Melutaso tulee mitata vähintään kahden eri asuinrakennuksen pihalla / pihan lähialueella ympäristöministeriön oppaan 61/1999 tai tuolloin voimassa olevien muiden viranomaisohjeiden mukaisesti. Ainakin toisen mittaushetken tulee sijaita osoitteessa Linjakuja 1 tai Viipurinkuja 8. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen mittausten toteuttamista.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa melun seurannasta erillisen määräyksen.

Perustelut

Toimittaessa lupamääräysten mukaisesti pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski on pieni, eikä toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 16–18 §:ssä mainittua kiellettyä seurausta tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ratojen käyttöaika on rajoitettu. Näiden toimenpiteiden ja ottaen huomioon kohtuullisuus, hakijan esittämät ja osin jo toteuttamat meluntorjuntatoimet voidaan lähimmän asuinrakennuksen piha-alueella hyväksyä tavanomaista hieman korkeampi melutaso toistaiseksi. Käyttöaikoja rajoittamalla on otettu huomioon myös melusta aiheutuva räsitus muulle asutukselle.

Suunnitellusta toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheudu terveysthaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai erityisen luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Lupamääräyksiä annettaessa on huomioitu toiminnan luonne ja toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa määrätyt toimenpiteet. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Lupamääräysten yksilöityjä perusteluja

Lupamääräykset 1–3. Lupapäätöksessä on ollut tarpeen antaa määräys toiminta-ajan ja enimmäislaukausmäärien osalta, jotta toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta meluhaittaa ympäristöön. Määräys on annettu melusta aiheutuvan kohtuuttoman räsituksen ehkäisemiseksi. Vuosittainen enimmäislaukausmäärä lisääntyy olennaisesti, jos hakemuksen mukaiset laukausmäärät toteutuvat. Laukausmäärä vaikuttaa melun häiritsevyyteen, ja ammunta-aikoja ja -päiviä on siksi rajoitettu, jottei asutukselle aiheudu melusta kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Ammuntamelu on luonteeltaan häiritsevää silloinkin, kun melun ohjearvot eivät ylitä. Muistutuksissa on vastustettu voimakkaasti toiminnan laajentamista ja tuotu esiin jo nykyisen toiminnan häiritsevyys. Rajoitukset keskittyvät perjantai-iltojen, lauantaiamujen ja arki- ja

juhlapyhien lisäksi kesän lomakauteen, jolloin asukkaat oletettavasti oleskelevat tavallista enemmän ulkona. Poikkeavista toiminta-ajoista ilmoittaminen on tarpeen valvonnan kannalta.

Tesjoen teollisuusalueella sijaitsevan asuinrakennuksen pihalla melun ohjearvot ylittyvät melumallinnusten mukaan meluntorjuntarakenteista huolimatta. Tämä alue ei ole tarkoitettu ensisijaisesti asumiseen mutta kohtuuttoman meluhaitan ehkäisemiseksi on kuitenkin osaltaan tämänkin asuinrakennuksen takia ollut tarpeen rajoittaa ammunta-aikoja ja -päiviä.

Hirviradan meluvallin (tausta- ja sivuvalli) rakentaminen on aloitettu vuonna 2022, mutta se ei ole vielä luvan käsittelyhetkellä valmis. 3.4.2023 saadun tiedon mukaan vallin harjakorkeus on tasossa +29 metriä mpy. Ampumaradalla 31.3.2023 pidetyssä neuvottelussa on riistanhoitoyhdistyksen edustajan puolesta kerrottu, että C-tyypin ampumakatoksia rakennetaan 75 metrin radalle kevään 2023 aikana ja 100 metrin radalle viimeistään vuoden 2024 aikana. Lisäksi ampumapaikat varustetaan jo vuoden 2023 aikana suupamausta vaimentavilla rakenteilla. Hirviradalla tähän mennessä tehdyt ja vuonna 2023 toteutettavat meluntorjuntatoimet vaikuttavat jo melun leviämiseen. Hirviradan kokonaislaukausmäärää on kuitenkin tarpeen rajoittaa sivuvallin valmistumiseen asti.

Lupamääräys 7. Lupamääräys on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Tesjoen teollisuusalueella sijaitsevan asuinrakennuksen pihalla melun ohjearvot ylittyvät melumallinnusten mukaan meluntorjuntarakenteista huolimatta. Tätä aluetta ei kuitenkaan ole tarkoitettu asumiseen.

Lupamääräys 8. Määräys on annettu ampumatoiminnan meluhaittojen rajoittamiseksi. Melumallinnuksen mukaan suunniteltujen ampumakatosten rakentaminen ja meluvallin rakentaminen pienentää melualueita riittävästi asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla.

Määräykseen on lisätty määräaika ampumakatosten valmistumiselle ja vallin rakentamiselle. Naapuruussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaan lähistöllä asuvalle aiheutuvan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon rasituksen kesto. Kun asetetaan torjuntatoimille aikaraja, rajataan samalla rasituksen kesto. Meluntorjuntavallia rakennettaessa meluntorjuntavaikutukset alkavat jo ennen vallin valmistumista.

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi meluvallissa saa käyttää vain pilaantumaton maa-ainesta.

Lupamääräys 9. Meluntorjuntavaikutuksien riittävyyden todentamiseksi on melumittaukset tarpeen tehdä kohteissa, joissa melun ohjearvot nykytilanteessa ylittyvät. Toistaiseksi ainoa virallinen tapa arvioida

ampumaratamelua Suomessa ja verrata sitä ohjearvoon on melun mittaaminen Ympäristöministeriön 1999 ohjeen mukaisesti.

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Toiminta haulikkoradalla voidaan aloittaa tämän lupapäätöksen määräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toiminnanharjoittajan on esitettävä 500 euron vakuus toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan ja asia palautetaan Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Ympäristöluvassa ei ole otettu huomioon ampumaradan toiminnan laajentamisesta johtuvaa kokonaisvaikutusta ampumaradan lähiympäristöön. Valittaja on viitannut vaatimustensa tueksi valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaisiin melutasoihin ja ohjearvoja sovellettaessa huomioon otettaviin seikkoihin.

Laukausmäärä kasvaa aikaisempaan ympäristölupaan verrattuna yli viisinkertaiseksi, 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen vuodessa. Hakemuksen mukaan rata on aktiivisessa käytössä neljä kuukautta kesäaikana ja muuna aikana käyttö on huomattavasti vähäisempää. Tämän perusteella päivittäiset laukausmäärät kasvavat huomattavan suuriksi ja meluhaitta on käyttöaikana huomattavan suurta, vaikka luvassa esitetyt enimmäisäänitasot eivät ylittyisi. Meluselvityksen mukaan yhdessä kohteessa annetut enimmäisäänitasot ylittyvät kaikista torjuntatoimista huolimatta. Hakemuksessa eikä sen mukana olleessa meluselvityksessä ole selkeästi kerrottu, millainen enimmäisäänitaso on ennen kaikkien melukorjausten loppuun saattamista. Luvassa on näille toimenpiteille annettu aikaraja sekä rajoitettu laukausmäärää, mutta ennen toimenpiteiden toteutumista ei ole tietoa äänitasoista. Ympäristöluvassa on käyttöaikoja supistettu hakemuksessa esitetystä vain hieman. Lupahakemuksessa on esitetty kohdassa käyttörajoitukset vain yhden asuinrakennuksen tilanne. Sallitut enimmäisäänitasot ylittyvät virkistysalueella sekä vaikka enimmäisäänitasot eivät ylity, on meluselvityksen mukaan useiden asuinrakennusten kohdalla enimmäisäänitaso 60–65 dB. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnassa koskevan ympäristöministeriön julkaisun mukaan tilanne, jossa laukausmäärät ovat yli

100 000 laukausta, altistuvien määrä on yli 10 sekä melualue asumiseen käytettävillä alueilla 60–65 dB, suositellaan meluntorjuntarakenteet mitoitettaviksi niin, että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennettävän käyttöaikojen avulla. AMPY-työryhmän oppaassa (Ympäristöministeriö 2012, s. 81) on esitetty, että ohjearvoista poikkeamisen perusteena voidaan pitää vähäistä laukausmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. Ohjearvoa pienempää tasoa edellyttäisiin suuren laukausmäärän ja useiden altistuvien tapauksessa.

Valittaja on esittänyt, että jos lupa myönnetään noin isolle laukausmäärälle, tulisi sen vaikutukset ottaa paremmin huomioon sekä asettaa ohjearvoja tiukemmat vaatimukset, koska melulle altistuvien määrä on suuri. Ampumaradasta tehdyt meluselvitykset ovat puutteellisia. Selvityksestä puuttuvat laskennassa käytettyjen aseiden kokonaismelupäästöt, eikä niissä ole myöskään otettu huomioon meluisimpia radalla tavanomaisesti käytettäviä asetyyppejä. Koska näitä tietoja ei ole ilmoitettu eivätkä niiden valintaperusteet ole selvät, ei laaditun meluselvityksen oikeellisuus ole todennettavissa. Useissa kohteissa enimmäisäänitason osalta ollaan hyvin lähellä luvassa esitettyä raja-arvoa.

Hakemuksessa on esitetty, ettei radan läheisyyteen kaavoitettua virkistysaluetta oteta huomioon. Siihen kohdistuvasta melusta ei ole mainittu meluselvityksessä. Lupapäätöksen asiaosassa esitykseen ei ole otettu mitään kantaa. Koska virkistysalue on voimassa olevassa kaavassa, tulisi se ottaa huomioon radan kokonaisvaikutuksia arvioitaessa.

2. [REDACTED] on vaatinut, että valituksenalaista päätöstä muutetaan siten, että laukausänten haittaa arvioitaessa otetaan huomioon myös laukausmäärän vaikutus ja laukausten esiintymisen ajankohta, kivääriradan ja lähimpänä asutusta sijaitsevan haulikkoradan tulee olla ehdottomassa käyttökiellossa todettujen riittävien suojaustoimenpiteiden täysimääräiseen toteuttamiseen saakka, suojaukset tulee tehdä niin, että 60 dB:n raja-arvot eivät ylity kuntoradalla, ja sallitut ampuma-ajat ovat arkisin kello 9.00–18.00 ja viikonloppuisin ammunta tulee olla kokonaan kielletty.

Perustelut

Ampumaratatoiminnan melun vaikutukset liittyvät ensisijaisesti häiritsevyyteen ja elinympäristön viihtyisyyteen. Ammuntamelu on luonteeltaan häiritsevää jo silloinkin, kun melun ohjearvot eivät ylity. Tässä tapauksessa melun ohjearvot ylittyvät. Ampumamäärille on haettu merkittävää lisäystä ja käyttöön otettaisiin lisäksi haulikkoammunta uutena aselajina. Ammunta on jo tällä hetkellä vuosi vuodelta kasvaneiden ammuntamäärien takia todella häiritsevää. Ammunta-ajat ovat pitkät ja kuormittavat, erityisesti kesäkuukausina ammuntaa on joka päivä aamusta iltaan. Erityisesti kiväärin ääni on kovaa ja häiritsevää.

Kun ampumamäärät kasvavat näin suuriksi, tulisi laukausäänten haitassa ottaa huomioon laukausmäärän vaikutus melun häiritsevyyteen. Nykyisenä ohjearvosuureena käytetään AI-enimmäisäänitasoa $L_{AI\max}$. Sen sopivuus ampumaratamelun haitallisuuden arviointiin on rajallinen. AI-enimmäistaso ei ota lainkaan huomioon laukausten lukumäärää tai esiintymisen ajankohtaa. Periaatteessa yksi laukaus määrää haitta-asteen. Tämä ei vastaa todellista tutkimuksissa todettua haitallisuutta, joka riippuu muun muassa suoraan lukumäärästä. I-aikapainotus ei kykene ilmaisemaan pitkäksi venyneiden laukauspulssien äänekkyyttä. Laukausten akustisista ominaisuuksista riippuva häiritsevyyttä määrättyy pääosin äänekkyydestä, joka puolestaan riippuu pulssin koko energiasta. Jos ajatellaan, että suurin osa ammunasta tapahtuu kesällä neljän kuukauden aikana, se tarkoittaa, että laukauksia kuuluu 1 500/päivä, joista erittäin häiritseviä kiväärilaukauksia on 515.

Valittaja on vastustanut hakemuksessa tehtyä esitystä kivääriradan suojausten tekemisestä kolmen vuoden kuluessa luvan alkamisesta. Kivääriradan käyttökiellon tulee olla ehdoton ainakin siihen asti, kunnes todetut riittävät suojaustoimenpiteet on täysin suoritettu. Samoin tulisi toimia myös lähimpänä asutusta sijaitsevan haulikkoradan osalta.

Ampumääännet ovat olleet häiritseviä virkistysalueella. Loviisan kaupungin ylläpitämä kuntorata/hiihtolatu kulkee 300 metrin etäisyydellä ampumaradasta ja suoraan ampumasuunnassa. Varsinkaan vanhemmat ihmiset eivät halua kulkea kyseisellä radalla, koska ampumääännet ovat niin voimakkaita ja pelottavia. Suojaukset tulee tehdä niin, etteivät vaaditut 60 dB:n raja-arvot kuntoradalla ylity.

Ampuma-aikoja ei valvota eikä ympäristönsuojeluviranomainen ole puuttanut niihin valittajan ilmoituksista huolimatta. Ampumaradalla on ainoastaan taulu, jossa sallitut ajat kerrotaan. Ampumaradalle voi kuka tahansa tulla ampumaan. Myös kirjaukset ampuma-ajoista ja määräistä perustuvat vapaaehtoisuuteen. Jo tästäkin syystä nykyisenkin luvan ampumamäärät ylittyvät selvästi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista. *Hallinto-oikeus* on varannut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Loviisan kaupungille ja Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaostolle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto on valituksen johdosta antamassaan vastineessa todennut, että sillä ei ole lisättävää asiasta aikaisemmin antamaansa lausuntoon.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on valitusten johdosta antamassaan lausunnossa viitannut ratkaisunsa perusteluihin ja todennut muun ohella seuraavaa.

Valituksenalaisessa päätöksessä ampumaradan käyttöaikaa on voimassa oleviin käyttöaikoihin verrattuna supistettu perjantaisin ja lauantaisin. Käyttöaikaa on rajattu myös kolmena peräkkäisenä juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksen 3 mukaan ampuminen ei ole sallittua lainkaan lupamääräyksessä lueteltuina arki- ja juhlapäyhinä. Ampumista ei saa harjoittaa yhteensä 19 päivänä vuoden aikana, joista 7–10 päivää (riippuen pääsiäisen ajankohdasta) sijoittuvat kevät- ja kesäkuukausille (lupamääräys 3).

Lupaharkinnassa on sovellettu valtioneuvoston päätöstä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997). Lupamääräyksiin sisältyy meluntorjuntaan liittyviä määräyksiä (lupamääräykset 7 ja 8) sekä määräys melutason mittaamisesta meluntorjuntarakenteiden valmistuttua (lupamääräys 9). Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa melun seurannasta erillisen määräyksen (lupamääräys 9).

Haulikkorata ei ole uusi aselaji Loviisan ampumaradalla. Haulikkoradan toiminta on ollut keskeytettynä johtuen voimassa olevan ympäristöluvan määräyksestä 8. Sekä haulikkoradalle että hirviradalle on rakennettu valmiiksi ympäristölupahakemuksessa esitetyt ja valituksenalaisen päätöksen mukaiset sivu- ja taustavallit. Hirviradan uutta 150 metrin ampumapaikkaa ei saa ottaa käyttöön ennen C-tyypin ampumakatoksen rakentamista (lupamääräykset 1 ja 8).

Loviisan pohjoisosan ja Ruotsinpyhtään Tesjoen osayleiskaavassa (LOTES, vahvistettu osittain 16.2.2010) ampumarata-alueeseen rajoittuu pohjoisessa kapea MU-alue (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta) ja muissa ilmansuunnissa TY-alueisiin (teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia). Rata-alueesta länteen sijaitsee laaja VU-alue (urheilu- ja virkistyspalveluiden alue, alueelle voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajantoimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia). Osayleiskaavan MU- ja VU-alueet eivät ole valtioneuvoston päätöksessä 53/1997 tarkoitettuja taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitsevia virkistysalueita. Ampumarata on ollut olemassa ennen osayleiskaavan laatimista. Kaavassa ei ole annettu määräyksiä ampumaratamelun rajoittamisesta.

Varsinaisia taajamissa tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevia virkistysalueita (VL, lähivirkistysalue) on osayleiskaavaan merkitty Tesjoen taajama-alueelle ja lännessä muun muassa Trollbergetin alueelle. Näistä Tesjoen taajama-alueen VL-alueen läntisin osa sijoittuu pieneltä osin haulikkoradan (trap) 60–65 dB (L_{A1max}) melualueelle. VL-alueen rajausta on Tesjoen Tavastankankaan asemakaavassa (hyväksytty 21.1.2008) käytännössä sama, ja haulikkoradan (trap) 60–65 dB (L_{A1max}) sijoittuu siksi pieneltä osin myös asemakaavan VL-alueelle. Haulikkorata on ollut käytössä osayleiskaavaa ja asemakaavaa laadittaessa ja melusuojaukset on tehty kaavan laatimisen jälkeen.

Ampumaradan toiminta-ajat ja laukaussuoritukset ovat sekä nykyisessä että valituksenalaisessa ympäristöluvassa kirjattu määräyksinä. Määräysten

noudattaminen ei perustu vapaaehtoisuuteen ja voimassa olevan luvan toiminta-aikojen ja sallittujen laukausmäärien ylittymiseen on puututtu valvonnallisin keinoin. Koska toiminta-aikojen noudattamisessa on ollut puutteita, on lisäksi valituksenalaisessa ympäristöluvassa tiukennettu luvan haltijan omaoikeuksia koskevia määräyksiä (lupamääräys 4).

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta asiassa.

Loviisan Ampumaseura r.y. on valitusten johdosta antamassaan vastineessa vaatinut valitusten hylkäämistä ja todennut muun ohella seuraavaa.

Nyt käsiteltävässä ympäristöluvassa määrätyt käyttöajat huomioivat kasvavan laukausmäärän asettamalle radalle tiukemmat käyttöajat sekä enemmän täysin hiljaisia aikoja kesäajalle verrattuna vuonna 2016 myönnettyyn, voimassa olevaan ympäristölupaan. Vaikka laukausmäärä radalla kasvaa, toteutetut meluntorjuntarakenteet parantavat radan melutilannetta aiempaan verrattuna.

Haulikkoammunta ei ole uusi laji Loviisan ampumaradalla, vaan haulikkorata on perustettu Loviisan ampumaradalle 1990-luvulla. Haulikkorata on ollut poissa käytöstä muutamana viime vuotena.

Ympäristöluvassa mukaisten meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua radan toiminnassa asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla ympäristöluvassa määrätyt melun ohjearvot eivät ylity. Ainoa ohjearvojen ylitys meluntorjuntarakenteiden valmistumisen jälkeen aiheutuu yhdellä yksittäisellä teollisuusalueella sijaitsevalla asuinrakennuksella. Hakijan käsityksen mukaan teollisuusalueella sijaitsevalla yksittäisellä asuinrakennuksella ei sovelleta asumiseen käytettävien alueiden melun ohjearvoa, sillä ohjearvot on asetettu asumiseen ja loma-asumiseen tarkoitetuille alueille, ei yksittäisille kohteille. Loviisan ampumaradalla ei ole suurta melulle altistuvien määrää. Meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua melun ohjearvot eivät ylity asumiseen- ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla.

Olisi kohtuutonta, että ampumaradan läheisiin virkistysalueisiin sovellettaisiin taajamien virkistysalueita koskevaa melun ohjearvoa, sillä Loviisan ampumarata on sijainnut kyseisellä paikalla 1970-luvulta lähtien ja radan lähellä sijaitsevat virkistysalueet on kaavoitettu ampumaradan läheisyyteen myöhemmin. Valtioneuvoston päätöksen 53/1997 perustelumuistion mukaan päätöksen soveltamisala koskee erilaisten toimintojen sijoittamista ampumaradan melualueille ja kaavoituksessa tulisi ottaa huomioon ohjearvot varattaessa eri maankäyttömuodoille alueita ampumaratojen läheisyyteen.

Ympäristölupahakemuksessa esitetyt ja ympäristöluvassa määrätyt meluntorjuntarakenteet ovat jo valmistuneet haulikkoradan ja pistooliradan osalta. Kivääriradan osalta rakenteet ovat suurelta osin valmiit, eikä uutta 150 metrin ampumapaikkaa oteta käyttöön ennen rakenteiden viimeistelyä.

Radan meluvaikutukset on selvitetty lupahakemusvaiheessa tarkasti ja ympäristölupahakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet perustuvat ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annettuun päätökseen sekä ampumaratojen BAT-selvityksessä (Suomen Ympäristö 4/2014) esitettyyn meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyyn. Meluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu on tehty mallilaskennan avulla. Mallilaskentaa voidaan pitää melumittauksia luotettavampana tapana tarkastella ampumaratojen meluvaikutuksia ja mallilaskennalla on ollut mahdollista saada aiempaa tarkempaa tietoa Loviisan ampumaradan meluvaikutuksista.

Tieto enimmäisäänitasoista ennen meluntorjuntarakenteiden loppuunsaattamista käy ilmi meluselvityksen liitteistä B ja C1–C6 sekä selvityksen taulukoista 3 ja 4. Lisäksi tieto on esitetty tiivistetysti ympäristölupahakemuksen kappaleessa 5.2. Meluselvityksessä käytetyt laskennan lähtöarvot käyvät ilmi selvityksen kappaleesta 4.2.

██████████ on lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta antamassaan vastaselityksessä todennut muun ohella seuraavaa.

Haulikkorata on otettu taas käyttöön. Haulikkorata sijaitsee lähimpänä Tesjoen asutusta ja myös alueen korkeimmalla kohdalla kallion päällä. Rakennettu maavalli on pieni sorakasa eikä se ole riittävä haulikkoradan melun torjumiseksi.

Koska ampumarata on samassa paikassa, jossa se on ollut viisikymmentä vuotta, tämänhetkisen asumuston mukaan paikka on väärä, eikä esitetyillä suojaustoimenpiteillä haittaa saada poistettua. Ainoa ratkaisu ongelman hillitsemiseksi on ampuma-aikojen rajaaminen.

██████████ on lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta antamassaan vastaselityksessä viitannut valituksessa esittämäänsä ja todennut muun ohella seuraavaa.

Asemakaavaa ja osayleiskaavaa laadittaessa ampumaradan laukausmäärät ovat olleet huomattavasti pienemmät kuin mitä nyt myönnetyssä valituksenalaisessa luvassa, joten tilanne on muuttunut olennaisesti.

Meluselvityksen kohdassa 4.3 on esitetty vain viittauksia joko aseeseen tai yhden työryhmän tekemään melupäästöselvitykseen, mutta kokonaisuutena ei ole kerrottu eikä myöskään syytä miksi kyseisiin asetyyppeihin on päädytty. Meluselvityksessä ei ole myöskään otettu huomioon meluisimpia radalla käytettäviä aseita ja niiden vaikutusta enimmäismelutasoon. Haulikon osalta luvassa ei ole määritelty vaatimuksia latauksen painolle, eikä meluselvityksessä ole kerrottu, mitä siinä on käytetty laskennan lähtöarvona. Esimerkiksi 28 ja 30 gramman latausten melupäästö vastaa pitkälti 24 gramman suuruisen latauksen melua, mutta esimerkiksi 36 gramman suuruinen lataus voi melupäästöltään olla 0–4 desibeliä 24 gramman latausta suurempi.

Loviisan kaupungin ympäristöpäällikkö on toimittanut vastauksena hallinto-oikeuden lisäselvityspyyntöön lisäselvitystä toiminta-alueella voimassa olevasta osayleiskaavasta.

█ ja █ sekä *Loviisan Ampumaseura r.y:lle* on toimitettu tiedoksi ympäristöpäällikön toimittama lisäselvitys.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumooa █ ja █ valituksista Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan *ympäristön pilaantumisella* sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkoston mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan jos toimintaan 4 luvun mukaan tarvitaan lupa (*luvanvarainen toiminta*), toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että: 1) toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa; 2) energiankäyttö toiminnassa on tehokasta; 3) toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja vaikutuksia tarkkaillaan ja niistä sekä toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista, toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnassa käsitellyistä jätteistä toimitetaan

viranomaiselle tarpeellisia tietoja; 4) toiminnanharjoittajan käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta;

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys

ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (naapuruussuhdelaki) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä muun ohella melusta.

Pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 desibeliä ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla sekä virkistysalueilla taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä 60 desibeliä.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Asiassa saatu selvitys

Valituksenalainen päätös koskee Loviisan ampumaradan toiminnan olennaista muuttamista. Ampumaradan toiminnalla on Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksellään 4.2.2016 § 7 myöntämä voimassa oleva ympäristölupa. Hakemus on tehty laukausmäärien nostamiseksi 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen vuodessa, haulikkoradan ottamiseksi

uudelleen käyttöön, hirviradalla uuden 150 metrin ampumapaikan perustamiseksi, nykyisten ampumapaikkojen huomioon ottamiseksi luvassa, pistooliradalla kaliiperirajoitusten poistamiseksi ja pistooliradan lähiammuntapaikan sisällyttämiseksi lupaan. Loviisan ampumaradan toiminta on hirviradan osalta alkanut hakijan arvion mukaan 1970-luvun loppupuolella. Loviisan ampumaurheilukeskukselle on myönnetty sijoituspaikkalupa 25.1.1990 ja perustamislupa 19.4.1991.

Ampumarata sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä Loviisan keskustasta itään ja noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Tesjoen kylän keskustasta länteen. Ampumarata-alue on merkitty oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ampumaurheilustadionin alueeksi (EA). Ampumaradan välitön lähiympäristö on metsämaastoa ja siellä sijaitsee myös teollisuusalue ja yleiskaavaan merkittyjä ulkoilureittejä (VU, MU ja VL alueilla). Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee teollisuusalueella ampumaradasta noin 500 metrin etäisyydellä itäkoillisessa. Muut lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä ampumaradasta itäkoilliseen ja kaakkoon. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat ampumaradasta noin 1,5 kilometrin etäisyydellä etelässä ja 1,8 kilometrin etäisyydellä kaakossa. Valittajien kiinteistöt sijaitsevat noin 900 metrin ja 1,3 kilometrin etäisyydellä ampumaradasta.

Loviisan ampumaradalla on pienoiskiväärirata (50 metriä), pistoolirata (25 metriä ja pistoolin lähiammuntapaikka), hirvirata (75 metriä, 100 metriä ja SRVA) ja haulikkorata (trap). Pienoiskivääri- ja pistooliradan ampumapaikat sijaitsevat katoksessa. Pistooliradan lähiammuntapaikalla harjoitellaan avoimesta maastosta ammuttaa taustavalliin lähietäisyydeltä. Pienoiskivääri- ja pistooliradalla ammutaan ratojen pohjoisosassa sijaitseviin taustavalleihin. Hirviradalla on käytössä voimassa olevassa ympäristöluvassa mainitun 50 metrin ammuntapaikan sijasta 75 metrin ja 100 metrin ampumapaikat sekä mahdollisuus SRVA-harjoitteluun, jossa harjoitellaan lähietäisyydeltä kohti tulevaan maaliin ampumista. 75 metrin ja 100 metrin ampumapaikoilta ammunta tapahtuu ampumakopeista. SRVA-harjoittelussa ammunta tapahtuu avoimesta maastosta. Haulikkoradalla harjoitellaan trap-ammuntaa, jossa viideltä ampumapaikalta ammutaan ampujan edestä pois päin lentäviä kiekkoja.

Uusi 150 metrin hirvirata on suunniteltu rakennettavaksi jo olemassa olevien hirviratojen välittömään läheisyyteen. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 8 a mukaan hirviradalle tulee rakentaa C-tyypin ampumakatokset ja hirviradan taustavallin ja sivuvallin harjakorkeuksien on valmistuessaan oltava vähintään tasolla +31 mpy. C-tyypin ampumakatos on rakennettava uudelle 150 metrin ampumapaikalle ennen ampumapaikan käyttöönottoa. Yhtenäinen maavalli on tarkoitus sijoittaa radan itäpuolelle sekä maalialueen takapuolelle. Vallin korkeus on noin 7 metriä.

Hakemuksen liitteenä on esitetty 15.6.2022 päivätty ympäristömeluselvitys ja meluntorjunnan tarkastelu 2021, jossa ampumaradasta aiheutuvaa melua ja tarvittavia meluntorjuntaratkaisuja on selvitetty melumallinnuksen avulla. Selvityksen mukaan pienoiskivääriradan meluvaikutus on vähäinen, ja sitä ei ole sisällytetty mallinnukseen. Selvityksen mukaan asumiseen käytettäville

alueille annettu ohjearvo 65 dB(A) ylittyy osalla lähimmistä altistuvista asuin-kohteista nykytilanteessa. Pistooliradan 25 metrin katoksesta ammuttaessa ympäristöluvan raja-arvo ylittyy muutamalla kohteella, mikäli ammutaan kaliiperin 9 x 19 pistooleilla. Hirviradan suupamauksen aiheuttaman melun osalta 65 dB(A):n ohjearvo ylittyy useilla kohteilla ja luodin lentoäänien aiheuttama melu ylittää ohjearvon selvästi lentoäänien leviämissektorissa sijaitsevilla lähimmillä kohteilla. Lähimmillä yksittäisillä vapaa-ajan asunnoilla melun ohjearvo 60 dB(A) ei selvityksen mukaan ylity. Selvitykseen sisällytetyssä meluntorjunnan tarkastelussa on selvitetty maavalli- ja seinäkevaihtoehtoja meluntorjuntakeinoiksi. Selvityksen mukaan suositelluilla toimenpiteillä suupamausten melu saadaan torjuttua kaikilla lajiradoilla ympäristöluvan raja-arvojen mukaisiksi. Hirviradan luodin lentoääni ylittää melun raja-arvon torjuntatoimenpiteiden jälkeenkin kohteella Sorvarinkuja 6. Meluntorjunnan tarkastelun mukaan kyseisen kohteen meluntorjunta raja-arvon tasalle ei ole teknistaloudellisesti toteuttamiskelpoista.

Oikeudellinen arviointi

Ympäristölupahakemus koskee Loviisan ampumaradan ympäristöluvan olennaista muuttamista. Asiassa on ensisijaisesti ratkaistavana kysymys siitä, onko ympäristölupa voitu myöntää valituksenalaisen lupapäätöksen mukaisesti. Valitusten perusteella asiassa on erityisesti arvioitava, aiheutuuko valituksenalaisen päätöksen mukaisesta toiminnasta kohtuutonta melurasitusta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toissijaisesti ratkaistavana on, tuleeko lupamääräyksiä muuttaa.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan myönnettävä, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä seurausta ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys muun ohella toiminnasta ja sen vaikutuksista.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista.

Valituksenalaisessa päätöksessä kyseessä olevalle ampumaradalle on myönnetty vuosittainen laukausmäärä hakemuksen mukaisesti. Myönnetty toiminta-ajat ovat laajat, ja toiminta-aikoja on rajoitettu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisista ajoista ainoastaan kahdella tunnilla perjantai-iltaisina sekä kolmena juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna kolmella tunnilla lauantaisin ja viidellä tunnilla sunnuntaisin. Saadun selvityksen mukaan toiminta ja sen aiheuttama melurasitus lisäksi pääosin keskittyy kesäaikaan verrattain kapealle ajanjaksolle.

Ympäristölupahakemukseen liitettyssä meluselvityksessä on arvioitu toiminnasta aiheutuvaa melurasitusta vain enimmäisäänitasojen (L_{AImax}) osalta. Valituksenalaisen päätöksen mukaan ampumaradalla sallittu vuotuinen laukausmäärä yli viisinkertaistuu nykyisestä 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen vuodessa, jolloin toiminta on muun muassa kansallisen BAT-selvityksen (Suomen ympäristö 4/2014, Kajander ja Parri) mukaan laajaa. Lisäksi useiden asuinrakennusten piha-alueilla enimmäisäänitaso olisi hakemuksessa esitettyjen vaimennusratkaisujen toteutuessakin vielä tasolla 60–65 dB(A). Siten hakemuksen mukainen suuri vuotuinen laukausmäärä ja verraten laajat toiminta-ajat huomioon ottaen melusta aiheutuva kokonaisrasitus alueella on huomattavaa ja lisääntyy nykyisestä merkittävästi. Melun kokonaisrasitusta ei ole kuitenkaan hakemuksessa lainkaan arvioitu, eikä sen hallitsemiseksi näin ollen ole myöskään esitetty ratkaisuja. Valituksenalaisessa päätöksessäkin melusta aiheutuvaa kokonaisrasitusta ei ole riittävästi rajoitettu ottaen huomioon, että vuotuinen laukausmäärä on hyväksytty jokaisen radan osalta hakemuksen mukaisena ja asetetut toiminta-aikarajoitukset ovat vähäisiä.

Selvityksen mukaan melun ohjearvot ylittyvät nykyisessä tilanteessa usealla häiriintyvällä kohteella sekä suupamauksen, että luodin lentoäänien osalta. Hakemuksessa esitetyt ja valituksenalaisessa päätöksessä kolmen vuoden siirtymäajalla määrätyt meluntorjuntatoimet kuitenkin lähtökohtaisesti riittävät alentamaan enimmäisäänitasot yhtä kohdetta lukuun ottamatta ohjearvotason alapuolelle. Määrättyjen meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeenkin melun ohjearvo ylittyy kuudella desibelillä asuinkäytössä olevan rakennuksen piha-alueella osoitteessa Sorvarinkuja 6. Ylityksen aiheuttaa luodin lentoääni hirviradalla ammuttaessa. Melutason hyväksyttävyyttä ohjearvon ylityksestä ja kasvavasta laukausmäärästä huolimatta on lupahakemuksessa ja valituksenalaisessa päätöksessä perusteltu muun ohella sillä, että kyseinen asuinkiinteistö sijaitsee teollisuusalueella sekä sillä, että ampumaratojen ympäristövaikutusten hallintaa koskeva kansallinen BAT-selvitys antaa mahdollisuuden toiminta-aikojen suunnitteluun. Hallinto-oikeus toteaa, että ohjearvotason ylittymistä kuudella desibelillä ei voida pitää hyväksyttävänä asumiseen käytetyn rakennuksen piha-alueella, kun ylityksen aiheuttava ammunta hirviradalla samalla lisääntyy 70 000 laukaukseen vuodessa nykyisestä 5 000–7 500 laukauksesta. Melurasitus mainitussa kohteessa lisääntyy myös muilla radoilla lisääntyvän ammunnan vuoksi, vaikka näiden ratojen osalta ohjearvotaso ei kyseisellä piha-alueella ylittyisi.

Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksessa ja lupapäätöksessä tarkoitettulla oppaalla ei ole samanlaista sitovuutta kuin direktiivilaitoksia koskevilla BAT-päätelmissä. Opasta voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti käyttää ampumaratojen suunnittelun ohjeena sekä arvioitaessa meluntorjunnassa tarvittavia toimenpiteitä ympäristölupaharkinnan yhteydessä. Kyseisessä BAT-selvityksessä esitetyt ohjeet ovat kuitenkin monelta osin tulkinnanvaraisia, eikä niitä tule soveltaa suoraan ympäristölupaharkinnassa ilman tapauskohtaista harkintaa. Valituksenalaisella päätöksellä ampumaradan vuosittaisista laukausmäärästä on kasvatettu noin 36 500 laukauksesta 200 000 laukaukseen. BAT-selvityksen taulukon 10.1. mukaisesti yli 100 000 vuosittaisen laukauksen radalla melukuormitusta ei voida vähentää toiminta-

aikojen rajoituksilla, mikäli altistuvia kohteita jää 70–75 dB:n meluvyöhykkeelle. Lisäksi saman taulukon mukaan melukuormituksen vähentämistä tulee tarkastella, mikäli altistuvien henkilöiden määrä 60–65 dB:n meluvyöhykkeellä on yli 10. Saadun selvityksen perusteella yksi häiriintyvä kohde sijaitsee 70–75 dB:n meluvyöhykkeellä ja useita kohteita 60–65 dB:n meluvyöhykkeellä. Altistuvien määrästä 60–65 dB:n meluvyöhykkeellä ei ole esitetty selvitystä, mutta meluselvityksen perusteella määrä on todennäköisesti suurempi kuin 10. Lisäksi valituksenalaisessa päätöksessä ei ole hallintolain 44 ja 45 §:n edellyttämällä tavalla perusteltu, miksi ampumaradan läheisyydessä sijaitsevalla oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan merkityllä virkistysalueilla ei sovelleta valtioneuvoston päätöksen mukaista 60 dB:n ohjearvoa.

Ympäristölupahakemuksen ja valituksenalaisen päätöksen mukaan hirviradan meluntorjuntatarvetta on tarkasteltu erillisenä käyttäen edellä mainitun taulukon alle 100 000 vuosittaisen laukauksen kriteerejä. Hallinto-oikeus toteaa, että taulukossa esitetyt vuosittaiset laukausmäärät kuvaavat koko ampumaradan laukausmääriä, joten hirviradan laukausmäärää ei voida hakemuksessa esitetyllä tavalla erottaa muusta ammunasta meluntorjuntatarpeen tarkastelua varten. Hallinto-oikeus katsoo, että meluntorjunnan tarvetta ei ole perusteltu BAT-selvityksessä esitetyllä tavalla.

Meluselvityksessä ei myöskään ole selvästi ilmoitettu laskennassa käytettyjen eri ammuntilajien meluemissiotietoja. Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksen on oltava riittävä toiminnan kuvauksen osalta siten, että siihen sisältyy useimmiten käytettävät aseet ja haulikkojen osalta myös käytettävät lataukset. Tämä on tarpeen, jotta myös asianosaiset ja haitankärsijät tulevat riittävän tietoisiksi harjoitettavasta toiminnasta. Kun tiedossa ei ole, kuinka hyvin laskennassa käytetyt meluemissiotiedot eri aselajien osalta vastaavat radalla tosiasiallisesti käytettävää kalustoa, ei voida täysin varmistua siitä, että mallinnetut L_{AImax} -alueet vastaavat riittävän hyvin todellisuutta.

Edellä lausuttu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta aiheutuva kokonaismelurasitusta ei saadun selvityksen perusteella voida kaikilta osin arvioida. Nyt saadun selvityksen perusteella, kun otetaan huomioon yli viisinkertaistunut vuosittainen laukausmäärä, laajat toiminta-ajat ja mallinnetut enimmäisäänitasot, hallinto-oikeus kuitenkin katsoo, että toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasiitusta useissa häiriintyvissä kohteissa. Lisäksi ohjearvon ylittävällä kohteella terveyshaitan mahdollisuutta ei voida poissulkea. Näin ollen ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, etteivät luvassa myönnetty pitkä siirtymäaika ja sen aikana aiheutuva rasiitus ole ympäristönsuojelulain luvan myöntämistä koskevan 49 §:n mukaisia. Hallinto-oikeus kumoaa edellä mainitun perustein valituksenalaisen lupapäätöksen lainvastaisena ja palauttaa asian lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiaa uudelleen käsitellessään lupaviranomaisen tulee antaa luvan hakijalle mahdollisuus täydentää hakemustaan selvityksellä, jossa kokonaismelurasitus on otettu huomioon, esimerkiksi käyttämällä tarkasteluun soveltuvaa

kokonaismelurasitusta kuvaavaa tunnuslukua. Asiaa ratkaistessaan lupaviranomaisen tulee varmistaa meluun liittyvien lupamääräysten riittävyys ja perustelut, ottaen huomioon sijainti asuinrakennusten sekä virkistysalueiden ja siellä sijaitsevien reittien läheisyydessä sekä ohjearvojen ylitysten suuruus. Lupaviranomaisen tulee saadun selvityksen perusteella tarvittaessa muun ohella harkita vuosittaisen laukausmäärän ja toiminta-aikojen rajoittamista. Lupaharkinnassa on myös varmistuttava siitä, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta ympäröivien alueiden käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Asian näin päättyessä lausuminen muista valitusperusteista ei ole tarpeen.

Asian näin päättyessä ja luvan kumoutuessa myös ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa toiminnan aloittamiseen haulikkoradan osalta kumotaan.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Loviisan kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **20.1.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Heidi Laakso sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Oscar Spåre

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Jäljennös maksutta

Loviisan Ampumaseura - Lovisa Skytteförening r.y.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto

Loviisan kaupunginhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueEtelä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedotVaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>